

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 749
din 16.11.2016

Dosar nr: 10A/2016

Petiția nr: 5877/05.10.2016

Autosesizare

Reclamat: Centrul European Cultural și de Tineret pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu”.

Obiect: discriminare directă în domeniul angajării.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Instituția care a declanșat acțiunea din oficiu

1.1.1. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, sector 1, București;

I. 2. Numele și sediul reclamatului

1.2.1. Centrul European Cultural și de Tineret pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu”, Str. 11 Iunie nr. 41, sector 4, București.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Anunț de angajare pentru șofer cu specificarea „să aibă cetățenia română și domiciliu în România”.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Reclamatul a fost citat (fila 3 din dosar) pentru data de 08.11.2016 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

3.3. La audierea din 08.11.2016 reclamatul s-a prezentat.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile instituției care a declanșat acțiunea din oficiu

4.1.1. Autosesizarea înregistrată la CNCD cu **nr. 5877/05.10.2016** (fila 1 din dosar), arată că reclamatul a publicat un anunț (fila 2 din dosar) pentru ocuparea funcției de șofer în care a specificat ca și condiție de participare la concurs „*să aibă cetățenia română și domiciliu în România*”.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 6697/08.11.2016** (filele 4-11 din dosar) reclamata a depus la dosar înscrisuri din care rezultă că s-a organizat un nou concurs, schimbând condiția din anunțul anterior, stabilind condiția: „*are cetățenie română, cetățenie a altor state membre ale Uniunii Europene sau a statelor aparținând Spațiului Economic European și domiciliul în România*”.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că partea reclamată a publicat un anunț pentru ocuparea funcției de șofer în care a specificat ca și condiție de participare la concurs „*să aibă cetățenia română și domiciliu în România*”. După primirea citației de la CNCD, având în vedere că postul nu a fost ocupat, s-a publicat un nou anunț, fiind precizată condiția „*are cetățenie română, cetățenie a altor state membre ale Uniunii Europene sau a statelor aparținând Spațiului Economic European și domiciliul în România*”.

5.2. **O.G. nr. 137/2000** la art. 2 alin. 1 prevede: „*Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*”

5.3. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.4 În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. CEDO a apreciat, prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate

(ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.5. Colegiul director constată că stabilirea unor condiții de angajare care exclud anumite categorii de persoane reprezintă diferențiere.

5.6. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu. Se poate invoca orice criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

5.7. Colegiul director constată că reclamatul a diferențiat pe baza a două criterii: cetățenie și domiciliu.

5.8. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

5.9. Prin anunțul publicat reclamatul a atins dreptul la muncă.

5.10. În concluzie, sunt incidente prevederile art. 2 alin. 1 a **O.G. nr. 137/2000**, republicată. Condiționarea participării la un concurs pentru postul de șofer de cetățenia română și de domiciliul în România reprezintă discriminare directă, întrucât se creează o deosebire, excludere, restricție pe criteriul cetățeniei și al domiciliului, care are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la muncă.

5.11. Art. 2 alin. 6 din **O.G. nr. 137/2000** stabilește: „Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință bazată pe două sau mai multe criterii prevăzute la alin. (1) constituie circumstanță agravantă la stabilirea răspunderii contravenționale dacă una sau mai multe dintre componentele acesteia nu intră sub incidența legii penale.”

5.12. Având în vedere cele arătate la pct. 5.7., Colegiul director constată că sunt incidente și prevederile art. 2 alin. 6 din **O.G. nr. 137/2000**.

5.13. Conform art. 6 din **O.G. nr. 137/2000** „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenența sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuală, de vârsta sau de apartenența sa la o categorie defavorizată.”

5.14. Colegiul director constată că reclamatul a condiționat participarea la o activitate economică a persoanelor care nu au cetățenia română și a persoanelor care nu au domiciliul în România.

5.13. Art. 5 din **O.G. nr. 137/2000** prevede o excepție în domeniul angajării: „Diferența de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) nu constituie discriminare atunci când, în temeiul naturii activităților ocupaționale sau al contextului în care acestea se desfășoară, o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională reală și determinantă, cu condiția ca obiectivul să fie legitim și cerința proporțională.”

5.14. Colegiul director constată că reclamatul nu a invocat o cerință profesională reală și determinantă nici pentru criteriul de cetățenie, nici pentru criteriul de domiciliu.

5.15. Prin cazuistica sa, CNCD a arătat în mod consecvent că introducerea criteriului de domiciliu la angajare în general nu poate reprezenta o cerință profesională reală și determinantă, persoanele care își caută un loc de muncă se mută cu domiciliul mai aproape de serviciu după ce sunt angajați, și nu înainte.

5.16. În consecință condiționarea participării la un concurs pentru postul de șofer de cetățenia română și de domiciliul în România reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1, coroborată cu art. 2 alin. 6 și art. 6 din **O.G. nr. 137/2000**.

5.17. Conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**, „*contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (4), (5) și (7), art. 5-8, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, art. 13 alin. (1), art. 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate*”.

5.18. Totuși, Colegiul director consideră că aplicarea unui avertisment contravențional conform prevederilor **O.G. nr. 2/2001** art. 5 alin. 2 pct. a), art. 6 alin. 1 și art. 7 reprezintă o sancțiune eficientă, proporțională și descurajantă, constatând că reclamatul nu a avut ca scop discriminarea și nu a existat o victimă identificabilă a discriminării.

5.19. Conform alin. 2, art. 26 al **O.G. nr. 137/2000**, „*Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești*”.

5.20. În consecință, pentru a respecta eficiența, proporționalitatea și caracterul descurajant al sancțiunii, Colegiul director obligă reclamatul să publice un rezumat al prezentei hotărâri în presa națională.

5.21. În decizia sa, CNCD s-a raportat inclusiv la jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene. În **Cauza C-54/07 („Feryn”)**, decizia din 10 iulie 2008 arată că și în lipsa unui reclamant identificabil se poate constata existența discriminării, obiectivele directivei ar fi limitate dacă interpretarea ar fi că doar un candidat respins de la angajare care se consideră victimă a unei discriminări directe poate începe o procedură judiciară împotriva angajatorului. Existența discriminării directe nu presupune existența unui reclamant identificabil care să susțină că ar fi fost victima unei astfel de discriminări (pct. 23-25 din decizie). Într-un caz în care nu există o victimă directă a unei discriminări, dar în care un organism, care este abilitat în acest sens prin lege, solicită ca o discriminare să fie constatată și sancționată, sancțiunile care trebuie să fie prevăzute în dreptul național și trebuie să fie eficiente, proporționale și descurajante (pct. 38). Astfel sancțiunile pot consta, după caz, dacă pare potrivit față de situația în discuție în acțiunea principală, în constatarea discriminării de către instanța sau de către autoritatea administrativă competentă, însoțită de gradul de publicitate adecvat, costul acesteia fiind în sarcina pârâtului; de asemenea, sancțiunile pot consta în somația adresată angajatorului, potrivit normelor impuse de dreptul național, de a înceta practica discriminatorie constatată, însoțită, după caz, de penalități cu titlu cominatoriu; în plus, acestea pot consta în acordarea de despăgubiri organismului care a inițiat procedura (pct. 39).

5.22. Colegiul director arată totodată că și noua formă a anunțului este discriminatorie, nu a soluționat problema, fiind în continuare excluși, spre exemplu, refugiații din Siria care trăiesc în România sau cetățenii români care au domiciliul în Italia, dar doresc să revină în țară și își caută un loc de muncă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Condiționarea participării la un concurs pentru postul de șofer de cetățenia română și de domiciliul în România reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1, coroborată cu art. 2 alin. 6 și art. 6 din **O.G. nr. 137/2000**;

2. Aplicarea sancțiunii de avertisment contravențional conform prevederilor **O.G. nr. 2/2001** art. 5 alin. 2 pct. a), art. 6 alin. 1 și art. 7;
3. Obligă reclamatul să publice rezumatul hotărârii în presa națională;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica reclamatului.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Dovada publicării hotărârii se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

Data redactării: 17.11.2016

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: Haller István